

II

(Nelegislatívne akty)

NARIADENIA

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2020/419

z 30. januára 2020,

ktorým sa stanovujú výnimky z delegovaného nariadenia (EÚ) 2016/1149, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o vnútroštátne podporné programy v sektore vinohradníctva a vinárstva

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 53 písm. b) a h),

keďže:

- (1) Svetová obchodná organizácia (WTO) vydala 2. októbra 2019 rozhodcovský rozsudok vo veci Európskych spoločenstiev a niektorých členských štátov – Opatrenia ovplyvňujúce obchod s veľkými civilnými lietadlami, WT/DS316/ARB. Ten oprávňuje Spojené štáty americké (USA) požiadať o povolenie zaviesť protiopatrenia na úrovni nepresahujúcej 7,5 mld. USD ročne ako reakciu na dotácie Únie pre spoločnosť Airbus. USA uložili 18. októbra 2019 valorické dovozné clo vo výške 25 % okrem iného aj na fľašované tiché vína, ktoré do USA vyvážajú Nemecko, Francúzsko, Španielsko a Spojené kráľovstvo. Tento ojedinelý, nespravodlivý a neočakávaný krok výrazne a veľmi nepriaznivo ovplyvňuje obchodovanie so všetkými vínami Únie na svete. USA navyše pohrozili, že uplatnia 100 % valorické dovozné clá na francúzske šumivé vína v reakcii na francúzsku daň z digitálnych služieb (daň GAFA).
- (2) Dovozné clá, ktoré uložili USA, majú priamy a výrazný vplyv na obchod s vínom z Únie na trhu USA, ktorý je z hľadiska hodnoty a objemu vývozu najväčším vývozným trhom Únie pre poľnohospodárske výrobky a zvlášť víno. V roku 2018 dosiahol vývoz vína z Únie do USA 6,5 milióna hektolitrov, čo predstavuje 4 miliardy EUR. Vývoz vína z Únie do USA zvyčajne tvorí 30 % až 40 % celosvetovej hodnoty vyvezeného vína z Únie.
- (3) Zvýšené dovozné clá, ktoré uložili USA, negatívne ovplyvňujú všetky vína v Únii, nielen tiché vína pochádzajúce zo štyroch členských štátov, na ktoré sa zvýšené dovozné clá vzťahujú. Výsledkom je poškodenie dobrého mena a narušenie predaja všetkých vín z Únie, ktoré sú na trhu v USA. Dobré meno vína sa buduje nielen na základe jeho kvality, ale aj ceny a vnímaného pomeru ceny a kvality. Platí to najmä pre vína s nižšou až stredne vysokou trhovou cenou, ktoré sú v absolútnom vyjadrení ovplyvnené 25 % dovozným clom viac ako drahšie vína nakupované znalcami, ktorých zvýšenie ceny od kúpy neodradí. Vína z Únie súťažia na trhu v USA s vínami z iných krajín, ako sú Južná Amerika, Austrália alebo Južná Afrika. Vzhľadom na silnú a početnú konkurenciu zohráva vnímanie celkových úrovní cien veľmi dôležitú úlohu. Ak spotrebiteľ vie, že cena vína z niektorých krajín Únie podlieha zvýšenému dovoznému clu, negatívne to ovplyvní vnímanie celkovej cenovej úrovne vín Únie a spotrebiteľ sa rozhodne pre výrobky z iných krajín. Vzhľadom na zistené trhové podmienky a pokles celkovej návratnosti

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 671.

investícií výrobcov treba prijať okamžité opatrenia na riešenie účinkov dovozných ciel, ktoré by sa týkali všetkých vín zo všetkých členských štátov, a nielen tých, ktorých sa dovozné clá priamo týkajú.

- (4) Z hľadiska stability trhu nie je režim dovozného cla zavedený USA výlučne vnútroštátnym opatrením, ktorého účinky sa obmedzujú iba na obchod s USA. Svetový trh s vínom je globálnym trhom, na ktorom má jediné opatrenie prijaté významným hospodárskym subjektom, ako napr. USA, ďalekosiahle následky pre celý medzinárodný obchod s vínom. Akákoľvek nepriaznivá zmena podmienok na jednom z hlavných cieľových trhov vín z Únie, akým je trh v USA, sa nevyhnutne dotkne aj iných trhov, pretože výrobky, ktoré sa nemôžu predávať v USA pre svoju vysokú cenu, treba presunúť inam. V dôsledku toho budú spotrebiteľia na iných trhoch, ktorí sú si vedomí trhových podmienok, vyvíjať ďalší tlak na ceny, čo povedie k oveľa silnejšej konkurencii ako zvyčajne. Preto možno očakávať, že súčasné dovozné clá zavedené USA vyvolajú stagnáciu vývozu vína z Únie vo svete. Zo správ vinárskeho sektora je zrejmé, že na trhu v USA už boli zrušené veľké objednávky francúzskych vín.
- (5) Trh Únie s vínom čelil v roku 2019 zhoršujúcim sa podmienkam, pričom zásoby vína sú najväčšie od roku 2009. Tento vývoj je spôsobený predovšetkým kombináciou rekordnej úrody v roku 2018 a znížením spotreby vína v Únii. Ak sa vína, na ktoré sa vzťahujú dovozné clá uložené USA, nepredajú na vývozných trhoch mimo Únie, potvrdí sa tým len naliehavosť a závažnosť situácie na trhu Únie. Jej naliehavosť navyše vystupňovalo aj načasovanie uloženia dovozných ciel. Sadzby sa uplatňujú od 18. októbra 2019, t. j. práve uprostred obdobia zberu a produkcie vína v roku 2019 a tesne pred koncoročnými sviatkami. Pre vinársky sektor v Únii sú to dve najdôležitejšie obdobia roka z hľadiska predaja. Na základe týchto skutočností je preto potrebné prijať okamžité opatrenia na riešenie tejto situácie.
- (6) Z podporných opatrení v sektore vinohradníctva a vinárstva stanovených v článku 43 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 je priamo na propagáciu vín z Únie v tretích krajinách s cieľom zvýšiť ich konkurencieschopnosť zamerané len propagačné opatrenie v zmysle článku 45 ods. 1 písm. b) uvedeného nariadenia. V priebehu rokov sa propagačné opatrenie osvedčilo ako mimoriadne účinné pri vstupe na trh a upevňovaní trhovej pozície v tretích krajinách. Ukázalo sa, že najúčinnjším nástrojom na podporu vín Únie na trhoch v tretích krajinách je posilňovanie ich dobrého mena a zvyšovanie informovanosti o ich kvalite. Medzinárodný trh s vínom je globálnym trhom a akákoľvek operácia zameraná na propagáciu vín z Únie na trhoch tretích krajín prináša úžitok všetkým vínam z Únie. Otvára príležitosti pre tých, ktorí následne vstúpia na daný trh s inými vínami z Únie. Každá jedna propagačná činnosť „znásobuje“ vplyv na predaj, keďže pokrýva celú škálu vín alebo celé vinárske oblasti, a nie iba jednu značku alebo jeden typ vína. Je preto nevyhnutné pokračovať s propagačnými činnosťami, iniciovať nové a zvýšiť ich počet na všetkých trhoch tak, aby sa našli odbytká pre vína, ktoré sa nebudú predávať na trhu USA, zachovalo dobré meno vín z Únie na iných trhoch a zároveň podarilo znížiť tlak na ceny.
- (7) Preto je vhodné poskytnúť väčšiu flexibilitu pri vykonávaní opatrenia na propagáciu podľa článku 45 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, a to na základe výnimky z uplatňovania určitých ustanovení delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2016/1149 ⁽²⁾ s cieľom pomôcť hospodárskym subjektom reagovať na súčasné výnimočné okolnosti na vývozných svetových trhoch, ktoré vznikli zavedením režimu dovozného cla zo strany USA, a tým vyriešiť túto neočakávanú a nepříjemnú situáciu.
- (8) Aby mohli príjemcovia zintenzívniť svoje propagačné činnosti a upevniť si svoju pozíciu na cieľových trhoch, mala by sa členským štátom poskytnúť možnosť predĺžiť trvanie podpory na už vybrané operácie v rámci opatrenia na propagáciu uvedeného v článku 45 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, a to viac ako na maximálne možné obdobie 5 rokov stanovené v článku 4 delegovaného nariadenia (EÚ) 2016/1149. Toto opatrenie prinesie hospodárskym subjektom na trhu USA, ktorých sa dovozné clá priamo týkajú, väčšiu stabilitu a kontinuitu ich propagačných operácií. Okrem toho prinesie výhody aj tým hospodárskym subjektom propagujúcim víno na trhoch v iných tretích krajinách, na ktoré sa režim dovozného cla zavedený USA priamo nevzťahuje, a ktoré majú problém udržať si v silnej konkurencii svoju pozíciu v novovzniknutej nestabilnej situácii na svetovom trhu s vínom.

⁽²⁾ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2016/1149 z 15. apríla 2016, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o vnútroštátne podporné programy v sektore vinohradníctva a vinárstva a ktorým sa mení nariadenie Komisie (ES) č. 555/2008 (Ú. v. EÚ L 190, 15.7.2016, s. 1).

- (9) Žiadne predĺženie projektov by však nemalo presiahnuť súčasné programové obdobie, ktoré trvá od roku 2019 do roku 2023, a preto by sa malo končiť 15. októbra 2023.
- (10) Väčšia flexibilita by sa mala umožniť v prípade možných zmien v operáciách, na ktoré sa vzťahuje opatrenie na propagáciu uvedené v článku 45 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, ako sa stanovuje v článku 53 ods. 1 delegovaného nariadenia (EÚ) 2016/1149. Aby prijímatelia mohli primerane a efektívne reagovať na výnimočné okolnosti a prispôsobiť svoje cieľové trhy podľa potreby, je vhodné povoliť členským štátom udeľovať výnimky z uplatňovania týchto pravidiel povolením zmien na cieľovom trhu aj v prípade, že zmena nie je v súlade s pôvodným cieľom operácie. Takáto výnimka by pomohla prijímateľom, ktorí v súčasnosti vykonávajú propagačné činnosti v USA, zamerať sa na iné trhy a zabrániť tak ďalším hospodárskym stratám. Prospela by aj prijímateľom s operáciami v iných tretích krajinách ovplyvneným následkami režimu dovozného cla uloženého USA na danom trhu, ktorí chcú presmerovať svoje úsilie inam.
- (11) S cieľom vyhnúť sa scenáru, v ktorom sú prijímatelia využívajúci flexibilitu a rozhodnutí zmeniť cieľový trh postihovaní za to, že nevykonali celú svoju operáciu tak, ako ju pôvodne schválil príslušný orgán, je potrebné stanoviť výnimku aj z článku 54 ods. 1 delegovaného nariadenia (EÚ) 2016/1149. Tým by sa v zmysle zmien zavedených týmto nariadením zaručilo vyplácanie podpory na jednotlivé akcie za predpokladu, že budú plne realizované a prešli príslušnými kontrolami stanovenými v kapitole IV oddiele 1 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2016/1150⁽³⁾.
- (12) Uvedené dve opatrenia zavedené týmto nariadením by sa mali vzťahovať na všetky hospodárske subjekty, ktoré sa už na trhu v príslušnej tretej krajine nachádzajú, aby sa zabezpečilo, že budú podporované rovnakým spôsobom ako nové subjekty na danom trhu oprávnené využívať vyššiu sadzbu príspevku Únie až do výšky 60 % oprávnených výdavkov podľa vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2020/132⁽⁴⁾. Tieto opatrenia by sa mali vzťahovať aj na všetky operácie na propagáciu vína podľa článku 45 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 bez ohľadu na konkrétnu propagovanú kategóriu vína, pretože režim dovozného cla zavedený USA ovplyvňuje dobré meno všetkých vín Únie. Okrem toho by bolo veľmi ťažké oddeliť v rámci jednej propagačnej operácie tie akcie, ktoré sa týkajú tichých vín, od akcií týkajúcich sa iných vín, keďže propagačné operácie sú zvyčajne zamerané na propagáciu celej škály výrobkov, a nie iba špecifickej kategórie. Mnohé propagačné kampane sa týkajú buď všetkých vín z jedného regiónu, alebo širokej škály vín, ktoré daný hospodársky subjekt predáva. Oddeliť v rámci jednej propagačnej kampane akcie týkajúce sa iných vín od akcií, ktoré sa týkajú tichých vín, by predstavovalo veľkú administratívnu záťaž a oslabilo by pozitívne účinky propagačnej operácie.
- (13) Preto je potrebné ustanoviť výnimky z uplatňovania článku 4, článku 53 ods. 1 a článku 54 ods. 1 delegovaného nariadenia (EÚ) 2016/1149,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Kategórie dotknutých výrobkov

Toto nariadenie sa vzťahuje na propagáciu vín v zmysle bodov 1 až 9 a bodov 15 a 16 časti II prílohy VII k nariadeniu (EÚ) č. 1308/2013.

Článok 2

Trvanie podpory

Odchylné od článku 4 delegovaného nariadenia (EÚ) 2016/1149 a v prípadoch odôvodnených účinkami operácie sa trvanie podpory pre daného prijímateľa v danej tretej krajine alebo na trhu tretej krajiny určenej na propagačné opatrenie uvedené v článku 45 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 môže predĺžiť na obdobie dlhšie ako päťročné obdobie stanovené v článku 4 delegovaného nariadenia (EÚ) 2016/1149, najneskôr však do 15. októbra 2023.

⁽³⁾ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2016/1150 z 15. apríla 2016, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 pokiaľ ide o vnútroštátne podporné programy v sektore vinohradníctva a vinárstva (Ú. v. EÚ L 190, 15.7.2016, s. 23).

⁽⁴⁾ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2020/132 z 30. januára 2020, ktorým sa stanovuje núdzové opatrenie vo forme výnimky z uplatňovania článku 45 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o príspevok Únie na propagačné opatrenie v sektore vinohradníctva a vinárstva (Ú. v. EÚ L 27, 31.1.2020, s. 20).

Článok 3

Zmeny v schválených operáciách

Odchylné od článku 53 ods. 1 delegovaného nariadenia (EÚ) 2016/1149 môžu členské štáty povoliť, aby prijímatelia počas operácie realizovanej v rámci opatrenia na propagáciu uvedeného v článku 45 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 predložili príslušnému orgánu oznámenie o zmene na cieľovom trhu tejto operácie aj vtedy, ak sa touto zmenou mení pôvodný cieľ operácie. Takéto zmeny si nevyžadujú predchádzajúci súhlas príslušného orgánu. Oznámenie predkladajú prijímatelia v lehotách stanovených členskými štátmi.

Článok 4

Podpora realizovaných individuálnych akcií

Odchylné od článku 54 ods. 1 delegovaného nariadenia (EÚ) 2016/1149 sa v prípade, že bola príslušnému orgánu v súlade s článkom 3 tohto nariadenia oznámená zmena už schválenej operácie na cieľovom trhu, vyplatí podpora na jednotlivé akcie, ktoré už boli v rámci tejto operácie realizované, ak sa tieto akcie realizovali v plnom rozsahu a prešli administratívnymi kontrolami, prípadne kontrolami na mieste v súlade s kapitolou IV oddielom 1 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2016/1150.

Článok 5

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť tretím dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 30. januára 2020

Za Komisiu
Predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN